

**SAMENWERKINGSVERBAND VO/VSO
MIDDEN-HOLLAND & RIJNSTREEK**

Schoolondersteuningsprofiel

CSG Groene Hart Lyceum

INHOUD

1	INLEIDING	1
2	SCHOOLGEGEVENS	1
2.1	Contactgegevens	1
2.2	Onderwijsvisie/schoolconcept	1
2.3	Onderwijsaanbod	2
2.4	Kengetallen leerlingpopulatie	2
2.5	Gemiddeld aantal leerlingen per klas 1-10-2019	3
2.6	Toelatingsbeleid CSG Groene Hart	3
3	BASISONDERSTEUNING	4
3.1	Basiskwaliteit	4
3.2	Preventieve en licht curatieve interventies	4
3.3	Ondersteuningsstructuur	5
3.3.1	Korte beschrijving van de school op basis van deze vier punten	5
3.3.2	Functionarissen eerste en tweede lijn	6
3.3.3	Ondersteuningsstructuur	7
3.4	Planmatig werken	7
3.4.1	Volgen van de ontwikkeling van leerlingen	7
4	EXTRA ONDERSTEUNING	7
4.1	Extra arrangementen	7
4.2	Overzicht samenwerkingspartners	8
5	GRENZEN EN DOORGROEIMOOGELIJKHEDEN (AMBITIE)	9
5.1	Groeimogelijkheden basisondersteuning	9
5.2	Groeimogelijkheden extra ondersteuning	9
5.3	Grenzen van de extra ondersteuning van de school	9
6	PROFESSIONALISERING	9
7	BIJLAGE	9

1 INLEIDING

De wetgeving Passend onderwijs schrijft voor dat iedere school/vestiging in het SWV een ondersteuningsprofiel heeft. Het schoolondersteuningsprofiel is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het ondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- profilering: welke extra ondersteuning geven de scholen aan leerlingen met extra onderwijs- (en zorg)behoeften;
- kwaliteitsfunctie: een sturingsinstrument op kwaliteit;
- toelating: een document dat een rol speelt bij de toelating van leerlingen;
- communicatiefunctie: intern binnen de school, maar vooral ook naar partner toe, zoals ouders, andere scholen en jeugdzorginstellingen.

Het ondersteuningsprofiel wordt eenmaal in de vier jaar door het bevoegd gezag van de school vastgesteld. De medezeggenschapsraden hebben adviesrecht met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel.

In het SWV VO MHR is ervoor gekozen om in het schoolondersteuningsprofiel niet alleen de extra ondersteuning op te nemen, maar ook de basisondersteuning. De basisondersteuning is die ondersteuning die elke school in het SWV biedt. De basisondersteuning is in een document beschreven. Dat document wordt opgenomen als onderdeel van het ondersteuningsplan. Een vertaling van de basisondersteuning in enkele overzichten vindt u in dit schoolondersteuningsprofiel.

2 SCHOOLGEGEVENS

2.1 Contactgegevens

Naam school/vestiging	CSG Groene Hart Lyceum
Brinnummer	15BH01
Adres en plaats	Tolstraat 11 2405 VS Alphen aan den Rijn
Telefoonnummer, e-mailadres	0172-449510
Website	www.groenehartscholen.nl
Directeur	Mevrouw drs. A. Schouten
Contactpersoon ondersteuning	Dhr. M. Tange MA

2.2 Onderwijsvisie/schoolconcept

Het Groene Hart Lyceum maakt deel uit van CSG Groene Hart, onderdeel van SCOPE scholengroep. We zijn een scholengemeenschap met een open christelijke houding. De betekenis van Bijbelse verhalen speelt een rol bij de inhoud en vormgeving van het onderwijs. Dit wordt zichtbaar in dagopeningen, vieringen, het vak levensbeschouwelijke vorming en in de omgang met elkaar.

Leerlingen volgen bij ons een opleiding voor havo, vwo-atheneum of vwo-gymnasium. Op het Groene Hart Lyceum staat uitdagend leren centraal. Wij staan voor gedegen onderwijs en durven kritisch naar onszelf te kijken. De leerlingen worden door onze vakdocenten in alle lessen uitgedaagd om het beste uit zichzelf te halen. Persoonlijke wensen, behoeften en de eigenheid van onze leerlingen staan daarbij voorop. Leerlingen krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen en te kijken wat het best bij hen past. De wereld buiten school nemen we mee in deze verkenning. Actuele en maatschappelijke onderwerpen maken deel uit van onze lessen, waarbij de leerlingen zelf veel inbrengen. Met activerende werkvormen bereiden we onze leerlingen goed voor op de wereld van morgen en de volgende stap, een vervolgopleiding op HBO of universitair niveau. Onze leerlingen worden zo voorbereid op de toekomst van morgen.

De schoolleiding van het Lyceum bestaat uit de sectordirecteur, een locatieleider (= facilitair manager) en vijf unitleiders. De school is verdeeld in vier units. Dit zijn de havo onderbouw, vwo onderbouw, havo bovenbouw en vwo bovenbouw. Elke docent in de school maakt deel uit van een unit. Unitleider en team zijn samen verantwoordelijk voor de vorming en opleiding van deze leerlingen. Onder eindverantwoordelijkheid van de schoolleiding zijn de vaksecties verantwoordelijk voor de kwaliteit van de vakinhoud.

Het onderwijsprogramma

1. 'Hart voor jouw talent': talentklassen

Op het Groene Hart Lyceum kiezen alle eersteklassers uit één van de vier talentklassen: sport, atelier, muziektheater en science. Eén middag per week gaan alle leerlingen aan de slag in de gekozen talentklas. De talentklas staat op de lessentabel van de leerlingen van klas 1 en is voor alle leerlingen verplicht. Elke talentklas heeft een eigen programma. Er wordt ook aandacht besteed aan de vaardigheden samenwerken en presenteren. In klas 2 en 3 kunnen deze talentklassen als vrijdagmiddagactiviteit facultatief gevolgd worden.

2. Gymnasium

Binnen de school is een gymnasiumafdeling. De vwo-leerlingen kunnen in het eerste jaar een keuze maken tussen een vwo-atheneum brugklas of een vwo-gymnasium brugklas. In de vwo-atheneum brugklas krijgen de leerlingen in de eerste klas les over de klassieke oudheid bij het vak antieke cultuur. Leerlingen die na het eerste jaar gymnasium gaan volgen, krijgen vanaf klas twee Grieks en Latijn. Leerlingen die kiezen voor de gymnasium brugklas krijgen Latijn en Grieks al in het eerste leerjaar. Voor leerlingen die in klas twee naar het gymnasium gaan, is er een inhaalprogramma.

3. Cultuur

Op school vinden wij cultuur belangrijk. In de onderbouw geven we les in beeldende vorming, muziek en drama. Leerlingen kunnen examen doen in kunst, muziek en kunst beeldend. De school organiseert concerten en aan de wanden hangen veel kunstwerken. De leerlingen maken kennis met verschillende disciplines van kunst en cultuur in de lessen en tijdens projectdagen.

4. Science lab

De school beschikt over een hypermodern laboratorium voor natuurkunde, scheikunde en biologie. Voor het vak Onderzoek en Ontwerpen van het Technasium is er de modern uitgeruste werkplaats.

5. Extra Engels

Het Groene Hart Lyceum is aangesloten bij het Anglia netwerk. Anglia biedt internationaal erkende examens aan de hand waarvan de leerling kan aantonen hoe goed hij het Engels beheerst. Als hij het hoogste niveau heeft behaald, heeft hij toegang tot Engelstalige hogescholen en universiteiten. Het Lyceum bereidt de leerlingen voor op de Anglia examens. De leerling kan elk schooljaar kiezen om mee te doen.

6. Technasium

Het Lyceum is een Technasiumschool. In ons gebouw is plaats voor een speciale Technasium werkplaats met lokalen, een denktank en een werkplaats. De school is daarmee de enige in deze regio. In leerjaar één vindt er een oriëntatie op het Technasium plaats. Alle brugklasleerlingen, behalve de gymnasium brugklasleerlingen, maken kennis met het vak Onderzoek en Ontwerpen. Ze voeren in projectvorm twee opdrachten voor het bedrijfsleven uit. De leerlingen worden uitgedaagd een passende oplossing voor het aangeboden probleem te vinden. Ze doen veel kennis op en leren nieuwe vaardigheden in de praktijk. Na deze oriëntatie kunnen leerlingen in de tweede klas kiezen voor het Technasium, zowel op havo als op atheneum niveau.

2.3 Onderwijsaanbod

Het Lyceum huisvest in totaal 1400 leerlingen en biedt klassikaal onderwijs op havo-, atheneum- en gymnasiumniveau. In de eerste klas zijn er aparte klassen voor havo, vwo- atheneum, vwo-gymnasium en havo/vwo. In de havo/vwo klas wordt op vwo-niveau lesgegeven. Na dit brugjaar stromen de leerlingen door naar het tweede leerjaar op havo-, atheneum- of gymnasiumniveau. In de brugklas oriënteren de leerlingen zich middels het vak Onderzoek en Ontwerpen op de Technasiumstroom die vanaf het tweede leerjaar op havo- en atheneumniveau gevolgd kan worden.

Elke klas heeft een eigen mentor. De mentor begeleidt elke klas en elke individuele leerling op het terrein van resultaten, sociaal emotioneel welbevinden en het groepsproces. Bij de mentor volgen alle leerlingen een mentoraatsprogramma. Voor het aanleren van studievaardigheden is dit programma gebaseerd op de methode Breingeheimen en op de ontwikkeling van de executieve functies. Executieve functies zijn cognitieve processen die van belang zijn om de leerlingen vaardigheden aan te leren om activiteiten te plannen en te sturen.

2.4 Kengetallen leerlingpopulatie

Schooljaar	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Vestiging Lyceum						
Totaal aantal leerlingen	1250	1312	1309	1279	1333	1383

Leerlingen met OPP cluster 1	2	2	1	0	0	0
Leerlingen met OPP cluster 2	0	1	1	0	0	1
Leerlingen met OPP cluster 3	3	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t.*	11
Leerlingen met OPP cluster 4	13	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t.*	33
Leerlingen met OPP	-	18	20	42	48	45
Thuiszitters	2	4	1	1	0	1
Voortijdig schoolverlaters ¹	5	4			2	

* n.v.t.: in verband met Passend Onderwijs vallen alle leerlingen met cluster 3 en 4 ondersteuningsvraag onder de extra ondersteuning.

2.5 Gemiddeld aantal leerlingen per klas 1-10-2019

	1e leerjaar
Leerjaar 1	29
Leerjaar 2	24
Leerjaar 3	28

Het aantal leerlingen per klas kan variëren per schooljaar.

2.6 Toelatingsbeleid CSG Groene Hart

Afgestemd op de richtlijnen van de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS)

De reguliere toelatingsprocedure wordt gevolgd voor aanmeldingen gedaan tot en met 15 maart. Een bericht betreffende toelating of afwijzing wordt uiterlijk zes weken later verzonden.

Indien niet voldaan is aan de voorwaarden om toegelaten te worden, gaat na deze periode een tweede toelatingstermijn in van 4 weken.

Aanmeldingen gedaan ná 15 maart worden op de wachtlijst geplaatst. Als de gegevens compleet zijn, ontvangt u uiterlijk 10 weken (6 weken met een eventuele verlenging van 4 weken) na ontvangst van het aanmeldingsformulier bericht over toelating of afwijzing.

Bij aanmeldingen voor hogere leerjaren geldt altijd de volgende regel: u krijgt pas bericht over mogelijkheid tot toelating na 15 juni. Uitgangspunt is dat wij niet tot toelating zullen overgaan als de klassengrootte wordt overschreden of als de ondersteuningsvraag niet passend is bij ons onderwijs. In voorkomende gevallen zullen wij dit nader onderbouwen.

De maximale groepsgrootte op het Lyceum voor alle leerjaren en niveau is gesteld op 32 leerlingen per klas.

Toelatingsvoorwaarden

Uw zoon/dochter/pupil wordt toegelaten indien:

- u de grondslag van onze school onderschrijft en/of respecteert
- de vraag om plaatsing conform het advies van de vorige school is
- de ondersteuningsvraag voor uw kind past bij onze school, zoals beschreven is in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school
- de school voldoende informatie heeft verkregen om een beeld te kunnen vormen over de ondersteuningsvraag
- de verstrekte informatie juist en volledig is
- er voldoende plaatsingsruimte is (dit geldt na aanmelding later dan 15 maart).

¹ Een voortijdig schoolverlater is een leerling die niet in het bezit is van een diploma HAVO, VWO of MBO-niveau 2. Leerlingen die zonder zo'n diploma niet naar het vervolgonderwijs gaan, maar het onderwijs uitstromen worden beschouwd als VSV-er. Verwezen wordt naar de VSV-monitor.

Als wij uw zoon/dochter/pupil niet kunnen toelaten, gaan wij, conform de Wet op Passend Onderwijs, met u onderzoeken welke school of welke onderwijsvorm wel mogelijkheden heeft als de reden van afwijzing gelegen is in een niet passende ondersteuningsvraag, conform de zgn. zorgplicht.

3 BASISONDERSTEUNING

Het begrip basisondersteuning staat niet in de wet. Basisondersteuning kan verschillen per samenwerkingsverband, maar wordt binnen één samenwerkingsverband eenduidig geformuleerd. Het is aan de schoolbesturen en het samenwerkingsverband om het ambitieniveau gezamenlijk te bepalen en in beleid te operationaliseren. Het SWV heeft de basisondersteuning geformuleerd in een notitie. Voor de scholen van het SWV MHR is de basisondersteuning in eerste instantie iets dat in de klas plaatsvindt. Goed klassenmanagement is daarvoor van groot belang.

De basisondersteuning bestaat uit vier deelaspecten:

1. basiskwaliteit van de school, weergegeven door het toezichtarrangement dat de inspectie aan de school heeft toegekend;
2. preventieve en licht curatieve interventies;
3. ondersteuningsstructuur;
4. planmatig werken.

Deze deelaspecten staan beschreven in een checklist. Deze checklist is als bijlage bijgevoegd. Een nadere uitwerking volgt hieronder.

3.1 Basiskwaliteit

Uit het meest recente rapport van de onderwijsinspectie blijkt dat het Groene Hart Lyceum een basisarrangement heeft. Dit houdt in dat alle onderwijszaken op orde zijn en dat de school binnen de normale inspectiekaders valt. Het Lyceum heeft een helder toelatingsbeleid alsmede een duidelijk ondersteuningsprofiel.

3.2 Preventieve en licht curatieve interventies

Interventies binnen basisondersteuning	Beknopte omschrijving
Dyslexie	Zie 'dyslexieprotocol' in onze schoolwiki www.groenehartscholen.schoolwiki.nl
Dyscalculie	Zie 'dyscalculieprotocol' in onze schoolwiki www.groenehartscholen.schoolwiki.nl
Meer dan gemiddelde intelligentie (hoogbegaafd)	Het is onze intentie om deze leerlingen de juiste ondersteuning aan te bieden die is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van hen.
Gebruik aangepaste voorzieningen gebouw	Er is een lift aanwezig.
Medische handelingen	Protocol 'medisch handelen en medicijnverstrekking'. Alle conciërges zijn bevoegd voor EHBO en BHV.
Lichte zorg in samenwerking met ketenpartners (bijvoorbeeld GGD)	In overleg met ouders en school zijn er mogelijkheden om advies en ondersteuning in te winnen bij GGD, Go voor jeugd, Leerplicht en de schoolwijkagent. De GGD voert periodiek preventieve screening uit in klas 2 en 4. De GGD verzorgt periodieke voorlichtingsavonden gericht op pubergerelateerde onderwerpen per leerjaar.
Verzuimregeling	Een geactualiseerd protocol is beschikbaar op onze website.
Veiligheidsbeleid	Een geactualiseerde versie van het veiligheidsbeleid is te vinden op onze website. Er is een veiligheidscoördinator aanwezig binnen de school.
Antipestprotocol	Een geactualiseerd protocol is beschikbaar op onze website. Daarnaast is jaarlijks extra aandacht voor dit onderwerp in de Week tegen Pesten.
Aandachtsfunctionaris	Er is een meldcode beschikbaar binnen de school hoe te handelen bij signalen over kindermishandeling en huiselijk geweld.

Positieve groepsvorming	Het mentoraat is ingericht op basis van de ideeën over positieve groepsvorming. Diverse interventies gericht op groepsvorming in de klas in de mentorles en via introductiedagen, kamp, schoolfeesten etc.).
Mentoraat/ Loopbaanoriëntatie- en begeleiding (LOB)	Al in leerjaar 1 volgen alle leerlingen een versterkt mentoraatsprogramma om de studievaardigheden te versterken. In leerjaar 3 start het LOB programma.
Counseling	Een aantal docenten is opgeleid als counselor en is na doorverwijzing beschikbaar om kortdurende ondersteuning te bieden op sociaal emotioneel gebied.
SoVa-training	Een training SOVA kan binnen de school gevolgd worden.
Faalangstreductietraining	Er wordt een faalangstreductietraining gegeven binnen school, de BOF-training.
Huiswerkbegeleiding	Er is studiebegeleiding tijdens de lessen 8 en 9 in de huiswerkklass tegen een geringe vergoeding. Er is de mogelijkheid tot het volgen van studiebegeleiding via een huiswerkinstituut op school.
Tutorbegeleiding	Er zijn tutores die andere leerlingen op een afgesproken tijdstip begeleiden op een specifiek vakgebied tegen een geringe vergoeding.
Examentraining	De examentraining wordt gegeven door vakdocenten.
Examenvreestraining	Er is twee keer per jaar de mogelijkheid om de BOEV (bewust omgaan examenvrees) training te volgen in het examenjaar.
Remedial teaching (RT)	Bij aanvang van leerjaar 1 wordt op basis van de uitslagen van de CITO Volgtoetsen en DIA taal en de basisschoolgegevens RT of extra training via Muiswerk aangeboden aan leerlingen die extra steun behoeven. Na leerjaar 1 wordt er alleen in uitzonderlijke gevallen RT geboden. Er is ook de mogelijkheid om gebruik te maken van digitale leermiddelen, zoals Muiswerk.
Steunlessen	In onderbouw en bovenbouw beperkt mogelijk indien nodig.
NT2	Er is Begeleiding voor AndersTaligen (BAT).
Weerbaarheidstraining	Laagdrempelig is het mogelijk sova training intern te volgen. Daarnaast kan ook doorverwezen worden naar trainingsmogelijkheden buiten school.
Planning en studiestrategieën	Ja, inzet als extra ondersteuning
Taalbegeleiding	Er is Begeleiding voor AndersTaligen (BAT).
Rekenbegeleiding	In de onderbouw zijn er rekenlessen bij uitval naar aanleiding van de rapportresultaten en de uitslag van de Cito Volgtoetsen. In de bovenbouw wordt dit indien nodig aangeboden naast de lessen wiskunde, waarin ook een onderdeel rekenen verwerkt is.
Vragenlijsten om psychosociale of cognitieve problemen bij leerlingen te signaleren	Via de schoolpsycholoog en orthopedagoog.
Ouderbetrokkenheid/ resonansgroep	4 keer per jaar is er een resonans groep bij elkaar per unit om verschillende onderwerpen met ouders te bespreken.
Tevredenheidsonderzoek	Periodiek wordt er een tevredenheidsonderzoek onder ouders, leerlingen en personeel afgenomen.

3.3 Ondersteuningsstructuur

Op de vo-scholen wordt onderscheid gemaakt tussen eerstelijns, tweedelijns en derdelijns ondersteuning. De eerstelijns en tweedelijns maken deel uit van de basisondersteuning van de school. De derdelijns valt onder de extra ondersteuning.

De ondersteuningsstructuur binnen de basisondersteuning gaat in eerste instantie over de leraar en de mentor (eerste lijn). Daarvoor wordt het volgende als minimum geformuleerd:

- klassenmanagement;
- kennis van en kunnen omgaan met verschillende leer- en doceerstijlen;
- begeleiden en vormgeven van een veilig groepsproces;
- basiskennis en in basis kunnen omgaan met leer- en gedragsproblemen.

3.3.1 Korte beschrijving van de school op basis van deze vier punten

Klassenmanagement	Op het Lyceum wordt veel docentgestuurd lesgegeven. De leerstof bepaalt de leerweg en de beoordeling van prestaties is gebaseerd op gelijke normering. Binnen deze manier van werken vindt er, gerelateerd aan niveau en leerjaar, een verschuiving plaats van: <ul style="list-style-type: none"> • overdragen van kennis naar zelf ontdekken van kennis • verwerven van kennis naar werken met kennis • van nadruk op gestructureerde opdrachten naar nadruk op vrije opdrachten • het evalueren van het onderwijs door de docenten naar samen evalueren met de leerlingen.
Kennis van en kunnen omgaan met verschillende leer- en doceerstijlen	Alle collega's zijn op de hoogte van en zijn in staat te handelen op basis van verschillende leer- en doceerstijlen.
Begeleiden en vormgeven van een veilig groepsproces	Alle mentoren zijn geschoold om een positief groepsklimaat tot stand te brengen, waarin leerlingen individueel en samen tot leren komen. Het groepsproces wordt ingezet vanuit de gedachte van positieve groepsvorming, eerst door de mentoren vervolgens door de vakdocent. Dit loopt als een rode draad door de leerjaren heen.
Omgaan met leer- en gedragsproblemen	Er is scholing aangeboden op gebied van ADHD, ASS, passend onderwijs en feedback geven/ontvangen. Daarnaast is er maandelijks een zorgupdate voor alle collega's, waarbij diverse zorgthema's aan de orde komen.

3.3.2 Functionarissen eerste en tweede lijn

Bij de ondersteuning in de tweede lijn zijn op deze school de volgende functionarissen betrokken.

Functionarissen	Taken
Mentor	Elke klas heeft één of twee docenten als mentor. De mentor is de spil in de begeleiding van de klas en zet zich in voor positieve groepsvorming. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. De mentor volgt de resultaten, sociaal emotionele ontwikkeling en het welbevinden in de klas. De mentor houdt periodiek mentorgesprekken met de leerling. De mentor verzorgt de mentorlessen.
Unitleider	De unitleider geeft leiding aan het team en is verantwoordelijk voor alle zaken die te maken hebben met de docenten en leerlingen uit de unit. De unitleiders maken deel uit van de schoolleiding.
Zorgcoördinator	De zorgcoördinator coördineert alle zaken die nodig zijn rondom leerlingen die een specifieke ondersteuningsvraag hebben. Deze werkt nauw samen met mentoren, unitleiders en ketenpartners.
Vertrouwenspersoon	Voor geheel CSG Groene Hart, via schoolgids te bereiken.
Veiligheidscoördinator	Er is een coördinator veiligheid aanwezig op de vestiging.
Remedial teacher	Er zijn docenten die RT-taken vervullen voor de eerste klassen.
Decanaat	Er is een decaan voor de havo-afdeling en een decaan voor de vwo-afdeling op de vestiging, die de mentor ondersteunen bij het bieden van loopbaanbegeleiding.
Schoolmaatschappelijk werk	Via GO voor jeugd in te zetten.
Psycholoog	In dienst voor alle vestigingen van CSG Groene Hart.
Dyslexiecoach	Taak van RT'er en onze orthopedagoog.
Gespecialiseerd docent	2 counselors.
Externe functionarissen	
Medewerker jeugdzorg	Overleg met GO voor jeugd.
Schoolarts/-verpleegkundige	Overleg met GGD.
Leerplichtambtenaar	Overleg met Leerplicht.
Schoolwijkagent	Overleg met schoolwijkagent.
Ambulant Begeleider LZ/LG	Vanuit de AED is een begeleider LZ/LG inzetbaar.

3.3.3 Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur op school wordt gekenschetst door de volgende vormen van overleg.

Overleg	Behandelde onderwerpen
Leerlingbespreking	Welbevinden en resultaten van leerlingen.
Klasbespreking	Welbevinden en resultaten van de klas.
Zorgteamoverleg	Wekelijks overleg zorgcoördinator, unitleider, evt. leerlingcoördinator en unitassistente over alle aspecten van ondersteuning van de leerling.
Intern ondersteuningsteam en flexZAT	Ziekte, thuisblijven, meervoudige problematiek, bij het vastlopen van leerlingen (op afroep binnen twee weken na aanmelding IOT en binnen vier weken bij flexZAT).
OPP-bespreking	Zware problematiek (minimaal twee tot drie keer per jaar).

3.4 Planmatig werken

3.4.1 Volgen van de ontwikkeling van leerlingen

Naam adm.-pakket/systeem	Gegevens
Magister	Leerlingvolgsysteem, lijsten, absentie, kenmerken, huiswerk etc.
Toetsen	Vak- en vormingsgebieden
Cito Volgtoetsen: leerjaar 1 (2x)	Nederlands, Engels en wiskunde/rekenen
Cito Volgtoetsen: leerjaar 2	idem
Cito Volgtoetsen: leerjaar 3	idem
Diataal: 2x tijdens leerjaar 1	Begrijpend lezen en dictee

Kenmerken van planmatig werken van de school.

De standaarden die de onderwijsinspectie hanteert voor 'planmatig werken' zijn leidend. We verwijzen hiervoor naar de checklist, die als bijlage is toegevoegd.

- a. Groepsplannen
Bij spanningen in groepen of onvoldoende resultaten maakt de mentor een plan van aanpak in overleg met de unitleider.
- b. Individuele handelingsplannen
Door de mentor opgesteld als er noodzaak is vanwege bijzondere omstandigheden of onvoldoende resultaten.
- c. Ontwikkelingsperspectief
Voor een leerling waar extra ondersteuning nodig is, wordt door de zorgcoördinator in overleg met de mentor en ouders en eventuele externe partijen een plan opgesteld.

4 EXTRA ONDERSTEUNING

In dit hoofdstuk staat de extra ondersteuning/gespecialiseerde ondersteuning beschreven.

De extra ondersteuning bestaat uit arrangementen. Deze arrangementen kunnen licht en tijdelijk zijn, of structureel en intensiever. Het zijn allemaal arrangementen die op de school zelf worden gerealiseerd. Vaak in samenwerking met externe partners.

4.1 Extra arrangementen

In onderstaande tabel staat aangegeven wat de school beschikbaar heeft op de vijf velden, te weten Deskundigheid, Aandacht en tijd, Voorzieningen, Gebouw en Samenwerkingspartners. Tevens wordt vermeld voor welke ondersteuningsbehoefte dit arrangement toe te passen is.

Arrangement 1

Individuele of ambulante begeleiding

Naam arrangement	Voor welke groep leerlingen
------------------	-----------------------------

Aandacht en tijd	Leerlingen met een specifieke onderwijshulpvraag als gevolg van ontwikkelingsproblematiek is individuele begeleiding mogelijk voor een afgesproken periode. De begeleiding is gericht op doelen die geformuleerd staan in een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP).
Materialen en hulpmiddelen	Er wordt gewerkt met twee type OPP's (korte en lange versie). In de individuele of ambulante begeleiding wordt gewerkt met diverse materialen op het gebied van leren-leren, plannen en organiseren, motivatie en zelfbeeld. We hebben aanvullende hulpmiddelen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven op het gebied van dyslexie, verminderd gezichtsvermogen of gehoorproblemen. Voor alle examenvakken geldt dat dyslectische leerlingen een computer kunnen gebruiken voor het examen.
Deskundigheid	De mentoren hebben kennis op het gebied van de meest voorkomende onderwijsbehoeften. Daarnaast zijn een aantal docenten opgeleid op het gebied van RT en counseling. Op de vestiging is een zorgcoördinator, begeleiders en een ambulante begeleider Langdurig Zieken aanwezig. Er is bovenscholings een orthopedagoog en schoolpsycholoog.

Arrangement 2

Planning en studiestrategieën

Naam arrangement	Voor welke groep leerlingen
Aandacht en tijd	De basis voor het aanleren van planningsvaardigheden en studie strategieën wordt gelegd in het mentoraatsprogramma. Voor een kleine doelgroep leerlingen is dit onvoldoende. Voor deze groep bestaat de mogelijkheid om 2 keer per jaar deel te nemen aan een groepstraining gericht op planning en studiestrategieën. De begeleiding is gericht op doelen die geformuleerd staan in een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP).
Materialen en hulpmiddelen	3.3.3.1.1.1 Er wordt gewerkt met diverse materialen op het gebied van leren-leren, plannen en organiseren en studievoordigheden. Voorbeelden hiervan zijn planagenda's en de methode Breingeheimen.
Deskundigheid	De training wordt gegeven door begeleiders.
Samenwerking	N.v.t.
Voorzieningen in het gebouw	N.v.t.

4.2 Overzicht samenwerkingspartners

Voor de extra ondersteuning aan leerlingen op de school wordt samengewerkt met de volgende ketenpartners.

Samenwerkingspartner	Activiteit
SWV MHR/ onderwijsloket	Ter advisering bij FlexZats, trajectbegeleiding, thuiszitters. Onderwijsspecialist SWV Adviseur thuiszitters
VISIO	Ambulante begeleiding van VISIO voor leerlingen met een visusbeperking.
Auris	Ambulante begeleiding voor leerlingen met spraak/taal problematiek, dove of slechthorende leerlingen.
AED	Ambulante begeleiding voor leerlingen met langdurige ziekte.
GGD	Onderzoek alle leerlingen leerjaar 2 en 4. Verder betrokken bij het verzuim van leerlingen.
GO voor jeugd	Ambassadeur op school aanwezig 1x per week. Advisering op afroep en deelname flexZAT.
Politie	Advisering op afroep en deelname flexZAT.
Leerplicht	<ul style="list-style-type: none"> - Periodiek spreekuur voor leerlingen die volgens 3-6-9-12-regeling een waarschuwing nodig hebben. - Melding DUO. - Overleg over leerlingen die veelvuldig ziek gemeld worden of spijbelen.
Halt	Via Leerplicht

Veilig Thuis	Indien nodig
Raad voor de Kinderbescherming	Indien nodig
ROC	Voor VAVO, te Leiden
Centrum voor autisme	Indien nodig
GGZ Rivierduinen/Curium	Indien nodig en mogelijk

5 GRENZEN EN DOORGROEIMOEGELIJKHEDEN (AMBITIE)

5.1 Groeimogelijkheden basisondersteuning

De ambities van de school ten aanzien van het primaire proces (klasniveau) zijn:

- Differentiatiemogelijkheden binnen de klas.

Ten aanzien van de ambitie om het onderwijs en de ondersteuning op schoolniveau te verbeteren, zet de school de komende jaren in op de volgende onderwerpen/thema's/punten:

- Het doorontwikkelen van het mentoraatsprogramma.
- Het verder vergroten van de expertise van het hele team in het omgaan met leerlingen met een specifieke onderwijshulpvraag.

5.2 Groeimogelijkheden extra ondersteuning

De school heeft de ambitie vast te houden aan de huidige vorm van ondersteuning.

5.3 Grenzen van de extra ondersteuning van de school

De randvoorwaarden tot het volgen van onderwijs:

- De leerling moet zich leerbaar kunnen opstellen in een groepsgrootte van ongeveer 30 leerlingen.
- De leerling moet kunnen samenwerken.
- De leerling moet in staat om met een wisselende groepssamenstelling om te kunnen gaan.
- De leerling is in staat om zelfstandig huiswerk te maken.
- De leerling is in staat om een diploma te behalen.

Per jaar zullen de grenzen van wat we aankunnen verschillend zijn vanwege veranderingen in leerling- en docentpopulatie.

6 PROFESSIONALISERING

De ambitie van de school (alle medewerkers) is om met name te groeien op het gebied van gedifferentieerd lesgeven om daarmee recht te doen aan verschillen tussen leerlingen.

De voorkeur voor professionalisering op individueel of teamniveau gaat uit naar expertise aanbrengen binnen de eigen school.

De afgelopen jaren heeft het Groene Hart Lyceum reeds aandacht besteed aan een training voor omgaan met leerlingen met ADHD/ASS, een training voor passend onderwijs, een workshop verzuim en een driedaagse feedbacktraining. Alle mentoren krijgen een training in positieve groepsvorming.

Voor de komende vier jaar staat in het kader van collectieve scholing het volgende op het programma: Differentiatie in de klas.

- De expertise vergroten rondom leerlingen met een specifieke onderwijshulpvraag.

7 BIJLAGE

Checklijst Basisondersteuning samenwerkingsverband VO Midden-Holland en Rijnstreek

1. Basiskwaliteit - toelichting:

Dit aspect verwijst naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Scholen die onder het basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde.

Aspect	Toelichting
X <i>Onze school heeft basistoezicht van de inspectie.</i>	Ja.

2. Preventieve en lichte curatieve interventies - toelichting:

Het tweede aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt, al dan niet in samenwerking met partners. In het referentiekader wordt een minimale opsomming gegeven van de interventies die bij de basisondersteuning horen:

Aspect	Toelichting
X <i>Op onze school is de vroegtijdige signalering van leer-, opgroei- en opvoedproblemen in orde.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerproblemen signaleren: d.m.v. Cito volgtoetsen ontstaat op individueel niveau een beeld. • Informatie vanuit OKR (door de basisschool). • Observatie door docenten is leidend. Dit wordt vastgelegd in Magister. • Gesprekken met ouders. • Plan van aanpak via leerling- besprekingen, rapportvergaderingen en IOT-besprekingen. • Sociaal verpleegkundige ziet tweede- en vierdejaars leerlingen.
X <i>Op onze school is er structureel aandacht voor een veilig schoolklimaat.</i>	<p>Onderwijskundig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mentorlessen op basis van positieve groepsvorming • Aandacht voor Pestprotocol • Toepassen van positief geformuleerde schoolregels • Dramalessen in het kader van SOVA • Methode bringeheimen <p>Sociale veiligheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Surveillance in en buiten het gebouw tijdens de pauzes • Cameragebruik buiten het gebouw • Schoolregels • Convenant veilige school
X <i>Op onze school is een specifiek onderwijsaanbod voor leerlingen met dyslexie.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • RT in leerjaar 1 • Dyslexie protocol • Steunkaart voor leerling
X <i>Op onze school is een specifiek onderwijsaanbod voor leerlingen met dyscalculie.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • RT rekenen • protocol 'dyscalculie' • Steunkaart voor leerling en docent
X <i>Op onze school is een afgestemd onderwijsaanbod voor leerlingen die hoogbegaafd zijn.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Indien nodig kan op individueel niveau bekeken worden wat er geboden kan worden aan extra ondersteuning/uitdaging.
X <i>Ons schoolgebouw is toegankelijk en heeft aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen voor leerlingen die dat nodig hebben.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Rolstoel toegankelijk • Lift • Zorglokaal • Pauzerustlokaal
X <i>Onze school heeft een aanpak gericht op sociale veiligheid en een aanpak gericht op het voorkomen van gedragsproblemen.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mentoraatsprogramma • Gedragsreglement in schoolgids • Toezicht tijdens pauzes, schoolfeesten • Incidentenregistratie • Bewust omgaan met faalangst (BOF) • Bewust omgaan met examenvrees (BOEV) • Counseling • Begeleiding voor OPP-leerlingen • No Blame (anti-pestprogramma)

X <i>Onze school heeft een protocol voor medische handelingen.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • BHV en EHBO opgeleide personeelsleden • Veiligheidsplan • Protocol: 'medicijn verstrekken en medisch handelen 2019' • Risico-inventarisatie
--	--

3. De Onderwijsondersteuningsstructuur - toelichting:

Bij dit aspect van de basisondersteuning gaat het om de expertise die in de school aanwezig is om interventies te plegen, de manier waarop dat in de school georganiseerd is, en met welke onderwijs- en ketenpartners wordt samengewerkt.

Aspect	Toelichting
X <i>Onze school beschikt over functie- en taakprofielen die inzicht geven hoe de ondersteuningsstructuur is georganiseerd.</i>	Dit is omschreven in de taakomschrijving (FUWA-VO) met daarbij horend de vastgestelde organisatiestructuur. Alle docenten kunnen informatie vinden op intranet op gebied van zorg en ondersteuning.
X <i>Onze school heeft een overzicht van de gemiddelde groeps grootte en de beschikbare personeelsformatie per klas.</i>	In het programma Foleta staat de beschikbare personeelsformatie. In Magister/ Zermelo is deze te vinden per niveau/per leerjaar/per cluster.
X <i>Onze school beschikt over een overzicht van de gecertificeerde expertise binnen de school.</i>	In Foleta staat een overzicht van de bevoegdheden en expertise van alle personeelsleden.
X <i>Onze school beschikt over een overzicht van de samenwerkingsrelaties met externe partners ten behoeve van de ondersteuning van leerlingen.</i>	Ja.

4. Planmatig werken - toelichting:

Als een school planmatig werkt, betekent dat dat de school een goede manier hanteert om na te gaan welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod kan organiseren en dat regelmatig evalueert. Als het nodig is, kan de school bovendien aanvullende expertise van buiten inschakelen. De standaarden die de onderwijsinspectie hanteert voor dit geheel van 'planmatig werken', zijn hiervoor leidend.

De volgende standaarden uit het toezichtkader van de inspectie zijn relevant voor het planmatig werken.

Aspect	Toelichting
X <i>Op onze school ontwikkelen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich naar hun mogelijkheden.</i>	We bieden al onze leerlingen kansen met extra ondersteuning om op hun niveau een diploma te halen.
X <i>Onze school biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.</i>	We bieden Nederlands in het algemeen aan; voor extra ondersteuning is er RT in de brugklas. Er is persoonlijke Begeleiding voor AndersTaligen (BAT). Muiswerk is een digitaal programma dat leerlingen op diverse gebieden kan ondersteunen.
X <i>De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op onze school.</i>	Elk jaar wordt er een onderzoek Tevredenheid Brugklas gehouden waarin het item "ik voel me veilig op school" een goed cijfer scoort.
X <i>Onze school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.</i>	Voor leerlingen is dit onderdeel van de leerlingenvragenlijst in klas 1 en 3 die de GGD afneemt. Er wordt regelmatig een QuickScan Medewerkers Tevredenheid Onderzoek uitgevoerd.
X <i>Onze school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.</i>	Ja, dit staat in ons veiligheidsplan.

X <i>Het personeel van onze school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.</i>	Ja, daartoe worden ze opgeleid en daarop worden ze aangesproken. Het is ook een belangrijk onderdeel bij de sollicitatiegesprekken. We maken hiervoor ook gebruik van de begeleidingslessen, de mentor, de dagopeningen en de schoolregels.
X <i>De leraren van onze school stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Onze leraren zijn nog niet in staat om altijd rekening te houden met deze verschillen in het voornamelijk klassikaal ingericht onderwijs.
X <i>De leraren van onze school stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Wel op leerstijlen, niet op verschillen in ontwikkeling.
X <i>De leraren op onze school stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Dit punt is in ontwikkeling.
X <i>De leraren op onze school stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.</i>	Nee, behalve bij leerlingen die extra vakken volgen.
X <i>Onze school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • LOB • Cito volgtoetsen • RT-testen • Magister
X <i>De leraren van onze school volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.</i>	Mentoren volgen de verrichtingen van de leerlingen elke maand.
X <i>Onze school stelt bij plaatsing zo nodig een ontwikkelingsperspectief vast.</i>	In overleg met ouders, leerling en school en eventueel externe hulp wordt een OPP opgesteld.
X <i>Onze school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.</i>	Ja, voor leerlingen kan het ontwikkelingsperspectief worden bijgesteld op basis van evaluatiegesprekken
X <i>Onze school signaleert vroegtijdig welke leerlingen ondersteuning nodig hebben.</i>	Ja, de mentoren vervullen een centrale rol in de signalering en stemmen indien nodig af met unitleider, leerlingcoördinator en zorgcoördinator.
X <i>Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt onze school de aard van de ondersteuning voor de leerlingen.</i>	Bij aanmelding wordt het OKR bestudeerd, gevolgd door een warme overdracht en eventuele intakegesprekken op de toeleverende school. In leerjaar 1 t/m 3 worden de Cito volgtoetsen afgenomen, die mede bepalend zijn voor het vervolgonderwijs. Drie keer per jaar zijn er leerlingbesprekingen voor alle leerjaren, waarin zowel de cognitieve als sociaal emotionele ontwikkeling wordt geëvalueerd.
X <i>Onze school voert de ondersteuning planmatig uit.</i>	De mentor ondersteunt planmatig de ontwikkeling van de leerlingen. De leerling met een extra ondersteuningsvraag krijgt een begeleider toegewezen die een plan (OPP) maakt en toeziet op de uitvoering, evalueert en waar nodig bijstelt.
X <i>Onze school evalueert regelmatig de effecten van de ondersteuning.</i>	De voortgang van leerlingen wordt besproken in de leerlingbesprekingen. Tevens wordt het OPP twee keer per jaar geëvalueerd.
X <i>Onze school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt op afroep een FlexZAT-overleg gepland voor leerlingen die ernstige leer- of gedragsproblematiek hebben. Bij het FlexZAT worden relevante ketenpartners betrokken (GO voor Jeugd, GGD, Leerplicht, etc.). • Voor de OPP-leerlingen is er op maat contact met de begeleider. • Leerplicht voor een preventief spreekuur. • Bureau Halt voor spijbelen en te-laat-komen.

X <i>Onze school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● Uitdagend leren ● Talentklassen ● Anglia/Delf ● Studiebegeleiding ● Technasium ● Via enquêtes
X <i>Onze school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.</i>	Ja, na overgangsrapporten en examenresultaten.
X <i>Onze school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.</i>	Door lesbezoek, functioneringsgesprekken, unitvergaderingen en leerling enquêtes evalueren we het proces.
X <i>Onze school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.</i>	We stellen een schoolplan op waaruit we een jaarplan distilleren en waar vanuit elke unit een aantal verbeteractiviteiten in gang zet.
X <i>Onze school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● Lesbezoek door unitleiders ● Terugkerend onderwerp tijdens unitvergaderingen ● PTA en PTB in de bovenbouw ● Sectiegesprekken ● Evaluatie resultaten ● Vakwerkplan ● Begeleiding nieuwe docenten ● Functioneringsgesprekken
X <i>Onze school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ● Vensters voor verantwoording ● Inspectie ● Deelraad en GMR